

skega in Puškina. Kar se tiče njegove pesniške nadarjenosti, ga stavi ruska slovstvena zgodovina poleg Žukovskega, kar se pa tiče njegove pesniške oblike, celo nad Žukovskega. Batjuškov je bil s svojimi lepimi verzi celó izgled in učitelj Puškina. Velik vpliv na Batjuškovovo omiko sta imela francoska pisatelja Voltaire in Parny, izmed laških Petrarca, Ariost in Tasso, izmed nemških Schiller. Njegovo mlado življenje (živel je od 1787—1855) je bilo burno in viharo. Več nego 30 zadnjih let svojega življenja je ubogi Batjuškov preživel v blaznosti, ki jo je podedoval po svoji materi. Njegova pesniška delavnost je trajala od l. 1805.—1820., in v ti dōbi je razmerno spisal prav malo. V prvi dōbi svoje pisateljske delavnosti je Batjuškov pisal pesmi polne epikureizma, v drugi dōbi pa se veseli živelj v njegovih pesnih umika elegičnemu. Vpliv Batjuškova na sodobne pisatelje ruske ni bil koristen, kar zadene vsebino in misli, pač pa kar zadene obliko, verze in jezik. Zgodovinski pomen Batjuškova v razvoju ruske književnosti obstoji v tem, da je izpopolnil ruske verze in književni jezik obogatil s krasnimi pesniškimi izrazi.

Daniel Lukič Mordovcev, znani pisatelj ruskih zgodovinskih povesti, je 23. junija v Kislovodsku umrl. Mordovcev se je porodil 6. decembra l. 1830. v Danilovki iz kozaske maloruske rodovine. Gimnazijo je dovršil v Saratovu in svoje študije je končal na peterburški univerzi kot kandidat zgodovinsko-filološkega oddelka. Prvo njegovo literarno delo je bila maloruska pesem „Kozaki in more“, katero je napisal kot dijak. Pozneje je pisal razne zgodovinske razprave in članke, ki jih je objavil v „Saratovskih gubern. Věd.“, ki jih je nekaj časa urejeval. V šest-

desetih letih je pisal razne zgodovinske študije o Malorusiji in Poljski, ki so izšle v raznih listih in zbornikih. L. 1867. je izdal roman „Novyje ljudi“. Prvi zgodovinski roman je objavil l. 1878. v „Nov. Vremenu“ pod naslovom „Idealisti in realisti“; v romanu se opisuje življenje Petra I. Od tistega časa je izšla cela vrsta njegovih zgodovinskih romanov in povesti v raznih časopisih. V svojih zgodovinskih romanih izraža Mordovcev isto misel kakor v svojih zgodovinskih monografijah. Mordovcev namreč kot glavno nalogo zgodovinarjev smatra to, da bi temeljito proučili doslej neznano življenje ruskega ljudstva, da bi pokazali, kar pomaga k spoznanju potreb ruskega ljudstva v njegovi preteklosti in sedanjosti. Zató je predmet njegovih neštevilnih romanov in povesti narodno življenje, gibanje in upor stiskanega ljudstva. Gradivo za roman je jemal Mordovcev iz starejše dōbe. Takó riše dōbo, ko je bila Rusija še podložna Tatarom („Mamajevo pobojišče“), opisuje prepad svobodne občine novgorodske („Gospodin Velikij Novgorod“), pripoveduje o tem, kakšne burje je povzročil patriarh Nikon s svojo popravo obrednih knjig („Velikij raskol“) itd. Ali najbolj priljubljen predmet je bilo Mordovcevu vendar XVIII. stoletje, „stoletje nenavadnih dogodkov ‚par excellence‘, v katerem so prebrisani klativitezi delali čudeže“ („Avanturisti“, „Běglj korol“). Zelo rad je črpal gradivo tudi iz zgodovine maloruske; opisuje junaške čine kozakov v romanih „Sagajdučnij“, „Arhimandrit Getman“, „Car i getman“. Razen zgodovinskih romanov in povesti iz sodobnega življenja, je napisal Mordovcev tudi veliko potopisov („Na Ararat“, „Pot v Jeruzalem“, „Pot k piramidam“ itd.).

Fr. Št.

VELEHRAD NA MORAVI.